

השקיה

אורית זרובבל

קוראים להתכרות שמיר

חבריו מרכז בליכוד יזמו החתמה על עצומה הקוראת לראשה מממשלה, יצחק שמיר, למטר את שריהביטחון, יצחק רבין, מתפקידו, ובאם לא יעשה כן, להתפטר בעצמו, מכיוון שהדבר יתפרש כהסכמה למדיניות רבין.

שמיר

עשרות חברי מרכז כבר חתמו על נוסח העצומה, הנחשבת כמצודת-חאב כנועות. בין החותמים ח"כ מיכאל איתן. יוזמי העצומה שואפים להגיע להחלמת מאות חברי מרכז.

רבין מוחק מרצים

בעיקבות פירסום ב"מוקד", ירחון הליכוד, על הופעתו של הר"ר חיים גנז, מרצה בסקולטה למישפטים באוניברסיטת תל-אביב, ביום-עיון שקיים צה"ל, הורה שריהביטחון, יצחק רבין, להפסיק את הזמנתו לאירועים צבאיים.

הר"ר גנז ידוע כמי שתומך פומבית בסרבניה-שטחים. השר רבין ענה בתשובה לשאלתה בכתב של ח"כ מיכאל איתן: "לא ידענו על השקפותיו הפוליטיות ועל התכטאויות פומביות שלו בנושא הסרבנים... מאז נודע לנו, הודיית הפסיק הזמנתו לאירועים צבאיים... כשנודע שמדובר אישים, המיועדים להוצאות, אינן עומדות בקנה אחד עם הקונסנזוס הציוני, הם נמחקים מיידית מרשימת המרצים הפוטנציאליים."

לקוראי

השולים הזה

לרגל יום-הכיפורים וקדם הגיליון הבא. הוא יהיה מצוי בקיוסקים ברחבי הארץ כבר ביום הראשון בבוקר, ערב יום-כיפור.

ברעם למוסקוה

עוזי ברעם יוצא למוסקוה ביום השלישי, מייד אחרי יום-כיפור. כאיגודן נסיעתו של ברעם, מעורב, בין היתר, גם אמנון קפליוק, שליח ישיבת אחרונות למוסקוה.

חלוקת הארץ בליכוד

בעיקבות ביקורת, שנמתחה בליכוד על ההיערכות האירגונית לקראת הבחירות בהסתדרות, חילק בשבוע שעבר יו"ר מטה-הבחירות, בני בגין, את הארץ ל-12 איזורים.

על 11 איזורים הועמד ח"כ כאחראי-איזור, ואילו על האיזור ה-12, איזור הדרום, מונה כאחראי ישראל כץ, שהיה עוזרו של השר אריאל שרון.

"אגד" מסרב לאוטובוסים

"אגד" מסרב לקבל אוטובוסים שהוזמן בחברת "האגד".

בשבוע שעבר מסרה חברת האגד בטכס חגיגי את האוטובוס המיפקדי הראשון מתוצרתה לאגד. כבר באוטובוס זה, הראשון מבין כמה עשרות שאגד אמור לקבל, התגלו כמה תקלות חמורות.

אגד החזיר את האוטובוס ומסרב לקבל בינתיים אוטובוסים נוספים.

המישטרה עברה על החוק

מישטרת-ישראל לא שילמה זכויות-יוצרים על קלטת שהסיקה.

בערב התג נודע לאקו"ם שהמישטרה הפיקה 25 אלף קלטות לשוטרים ולגילמאים, מבלי לשלם עבור זכויות-יוצרים.

באקו"ם נדהמו ופנו לצמרת המישטרה. עדיין מחכים לתשובות.

הרוסים לא רוצים בכך-עוז

מדיווחים שהגיעו מנציגות ישראלית באחת ממדינות אירוסה, המהווה צינור למגעים דיפלומטיים לא-רשמיים עם ברית-המועצות, התברר כי ממשלת ברית-המועצות אינה מתכוונת לאשר את הזמנתו של שריהחקלאות אברהם בכך-עוז.

בכך-עוז

מאז המיקרה שבו הוזמן בכך-עוז לביקור באסטוניה, אך לא הותרה בניסתו, ניסה שריהחקלאות, באמצעות גורמים שונים, לקבל הזמנה נוספת, כדי להיות השר הראשון שיגיע לביקור כברית-המועצות.

חור, חסרי תעסוקה פוליטית של ממש, וחלקם חסרי-סבלנות.

בשתייהן מסתמן כבר שדה-הקרב של הד מילחמה הבאה: בר"ץ, לאחר אלוני, תיערך התמודדות חסרת-פשרות בין מחנה רן כהן למחנה דרי צוקר. שניהם כוחות אירגוניים, היודעים להעריך חשיבותו של מנגנון, בני גוד ליוסי שרי, למשל, שהוא, חיה פוליטית תיקשורתית.

בתחיה שתי אופציות אפשריות: מרד הצ' עירים ודורה-ביניים: התאחדותם של אליקים העצני, אבי פרחן, בני קצובר ודני רייך כמ בקב להחלפת ההנהגה הוותיקה והאוליגרכית (יובל נאמן, גולה כהן, הרב אליעזר ולרמן והמוכ"ל גרשון שפט). אם לא יתרחש מרד כזה, צפוי המשך תהליך הניווט והרעיקה, לי טובת המשך עלייתן של צומת ומולדת הרעננות.

אכזבות אלקטורליות:

פני שנה נראו ר"ץ והתחיה ככוחות עולים. הסקרים שלפני הבחירות האחרונות ניבאו לשתייהן שיבעה-שמונה מנדטים, ובמיוחד היו שתייהן פופולריות בקרב בני הנוער. באו הבחירות ושתייהן נגסו קשות, יותר עליידי מיפלגות קרובות מאגפן, מאשר עליידי המיפלגות הגדולות.

התחיה נפגעה באופן אנוש. היא ירדה מחמישה לשלושה מנדטים. צומת ומולדת, שתייהן מיפלגות שהוקמו חודשים ספורים לפני הבחירות, זכו בשני מנדטים כל אחת.

התחיה גם ירדה באופן מוחלט במיספר מצביעיה: מ-83,037 ב-1984 ל-70,730 ב-1988. ר"ץ אומנם עלתה משלושה לחמישה מנדטים, אך בהתחשב בעובדה שווירשו-בסקי ושרידי פרקו אליה עוד במהלך הכנסת הקודמת, נשאר לה אותו מיספר המושבים בכנסת. מי שנגסה בכוחה היתה כנראה, מפ"ם, שבני גוד לתחיות, שצפו את התמוטטותה האלקטורלית המוחלטת, וכתה בשלושה מנדטים.

עבור שתייהן, האכזבות בבחירות אינן תופעה חדשה. בר"ץ התאכזבו קשות ב-1977, כשהתנועה ירדה משלושה מנדטים למנדט בודד. הם התאכזבו שנית ב-1981 כשזכו שוב בתוצאה זהה.

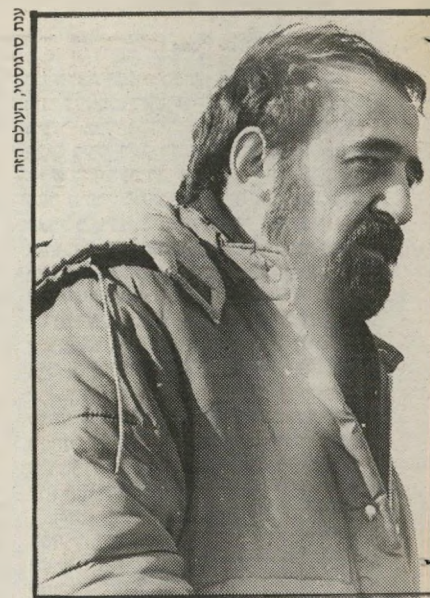
בתחיה ציפו ב-1981, בבחירות הראשונות שהשתתפה בהן, להישג מרשים, שיאפשר להם "לעצור את הנסיגה מסיני", 10 חודשים לפני פינוי חבלי-מית. גם ב-1984, אחרי הצטרפות רפול, ניבאו הסקרים לתחיה הרבה יותר מאשר חמשת המנדטים שבהם זכתה לבסוף.

שתי התנועות נעות באותו המיתחם, ואף אחת מהן לא הצליחה לפרוץ את מחסום חמשת-המנדטים, למרות הציפיות הגבוהות שנקשרו בהן. נראה שסיבה מרכזית לכך היא חוסרי-כוחות לפרוץ את המעגל העיליטי ולחזור לפוטנציאל האלקטורלי האדיר של ישראל השניה. לשתייהן אין עקומה אלקטור-לית בכיוון אחר, אלא של עליות וירידות לסירוגין.

ובכל זאת נראה שעתידה של ר"ץ מבטיח בהרבה מזה של התחיה. בבחירות המוניציפ-ליות האחרונות היא הצליחה להשיג הישגים ואף שותפות בשילטון במיספר ערים (ירושלם, תל-אביב, רמת-גן). לעומת זאת, התחיה שהשתתפה בבחירות המוניציפליות במיספר מוגבל של מקומות, לא הצליחה להשיג הישג כלשהו אף בישו אחד שבו התחרתה.

בבחירות הקרובות בהסתדרות אין התחיה משתתפת כלל, לאחר שבניסיון הקודם חסרו לה רק כמה עשרות קולות לאחוד-ההסתמה הנהוג בהסתדרות (2.5%).

הבחירות הבאות לכנסת יהיו עבור התחיה מיבחר-הישרדות, ואילו ר"ץ תיבחר ביכולתה לעבור את מחסום חמשת-המנדטים. שינוי שיטת-הבחירות, אם אכן יבוצע, שוב יציב לפני שתייהן דילמות זהות.

ענת סרוגטיס העולם הזה

מוזכ"ל טמקון אותם המצביעים

בסקי) הגרעין המייסד שבא עם אלוני, אנשים משלום-עכשו (דרי צוקר), ויוסי שריד, פליט המערך.

מהבחינה הזאת שתייהן (ובעיקר התחיה) הן קוקטיילים מעורבים ביותר של זרמים שונים בפוליטיקה הישראלית.

בשתייהן יש מאבקי-כוח רבים, תחת החוות המטעה של מיפלגות אידאולוגיות מנוול-טיות.

בתחיה היו מאבקי-כוח רבים, שהסתיימו בפרישות רבות מהתנועה או מהפעילות בה (למשל: משה שמיר, הפרופ' המנוח יוסף נדבה, הר"ר ישראל אלדר, חנן פורת, צבי שילוח ועוד). המאבק הגדול ביותר ניטש בה בין השנים 1984-1987, בין "מחנה גאולה" ו"מחנה רפול", ובעיקבותיו פרש מהתחיה רוב הורם ה"מפא"י-ניקי" (וכן צעירים רבים), והיא נותרה רק עם שני יסודות (הרתי והרביזיוניסטי).

בשתייהן מתעוררים מאבקים בינודיים בין צעירים לוותיקים.

בר"ץ הצעירים העולים הם בכנסת — דרי צוקר ורן כהן. בתחיה הם עדיין נושפים מא-

עיון צמיר, העולם הזה

אבי פרחן מרד או ניוון?